

som igjennem sit Finantsudvalg paa det Bestemteste satte sig til Modværg, og som svarede den daværende Finantsminister, deels med at fordre nye Skatteloves Forelæggelse, deels med at stryge de forøgede Skattebeløb, der vare bragte i Forslag; saavidt jeg mindes, var det navnlig paa Veisfatten, at man dengang vilde foretage en Forøgelse af 50 Procent. Det vil saaledes sees, at det dengang var Repræsentationen selv, og at det navnlig var Folkethinget, som igjennem sit Finantsudvalg tog Initiativet til at hævede den heromhandlede forfatningsmæssige Bestemmelses Opretholdelse.

I de Ultringer, som forøvrigt ere fremkomne til Forsvar for den her foreslaaede Skatteform, er der jo vistnok Meget, som jeg kunde føle mig i høi Grad opfordret til at modsig; der er mangen Opfattelse af, hvad der egentlig kan være Gjenstand for Bestatning, som jeg troer i flere Henseender kunde taale en Berigtigelse. Jeg skal dog blot ganske i Forbigaaende nævne et Par. Det er jo sikkert nok, at der paa denne Jord er megen Ufuldkommenhed og kan være mange Ulemper, som man kunde ønske at afhjælpe, men det er dog dermed paa ingen Maade givet, at det skulde være en Bestatningslovs Formaal at afhjælpe saadanne Ulemper. Den høitærede Finantsminister henstillede saaledes, om der ikke ved Hartkornsskatten kunde gjøre sig noget ligesaa Ubilligt og Urimeligt gjældende som f. Ex. ved den her foreslaaede Skat, om det ikke var ligesaa ubilligt og urimeligt, naar en Hartkornsbesidder skulde betale efter sit Hartkorn saa og saa Meget, og en anden Hartkornsbesidder skulde betale det Samme, medens den ene dog eiede sin Eiendom uden en eneste Skillings Gjæld og levede i Overflødighed, og den anden derimod var forarmet og nedtrykt af Prioriteter og Guldveed hvad, havde den største Vanfølsomhed ved at udrede Skatten. Dette er fuldstændigt rigtigt; jeg giver den høitærede Finantsminister fuldstændig Ret i, at vi kunne have den dybeste Deeltagelse for denne arme og nedtrykte Hartkornsbesidder, som kan være i en ganske anden

Forlegenhed ved Udredelsen af sin Skat end Rigmanden, der er hans Nabo; men det vedkommer ikke i fjerneste Grad Bestatningen eller dens Retfærdighed; det er ikke et Spørgsmaal, der i fjerneste Maade vedrører den (Madvig: Jo, ved nye Statter.) Jeg talte nu om Hartkornsskatten. Hartkornsskatten er ikke Andet end en Prioritet, og der er derfor ikke Tale om, at der skulde være den ringeste Uretfærdighed i, at den trængende Hartkornsbesidder maa betale den samme Skat som den rige (Madvig: Men nye Hartkornsskatter!). Nye Hartkornsskatter skal man ikke indføre; det er en ligefrem Sag, en Selvsølge; nye Statter — det er just det, jeg taler for — skal man overhovedet meget nødt indføre. De gamle Statter, — og det er den Hovedsag, der ligger paa Bunden af alle Skattetheorier, — gaar lidt efter lidt over til at blive gode Statter — enkelte Undtagelser gives der vel, men det er dog Hovedreglen —, men nye Statter ere altid flemme, fatale, ufornuftige og byrdefulde Statter. Derfor er det ogsaa urimeligt, naar man taler om den indirecte Bestatning, at komme med disse Henviisninger til, at den fattige Mand, som kjøber saa og saa Meget til sin Familie, betaler ligesaa Meget, ja maastee Mere af de Pund Sukker og Kaffe, som han kjøber, som den Rige; ogsaa det bliver naturligtvis fuldstændigt ligegyldigt, naar Forholdet har faaet Lov til at udjævne sig. Det er en Illusion, naar man troer, at de Fattige ville staae sig ved, at en forandret Fordeling af Statterne finder Sted. Ja, naturligtvis vil han i Dieblikket staae sig derved; der er ikke Tvivl om, at, hvis vi pludseligt gaar hen og tage al Bestatning bort fra nogle Fornødenheder, hvoraf den Fattige gjør Brug, saa vil han staae sig derved. Men jeg taler om de gamle bestaaende Statter i Landet; hvor de have staaet uforandrede, der har Forholdet udjævnet sig for lang Tid siden, og Concurrencen, Spørgsmaalet om, hvad en Arbeiders Tid og Kraft er værd, har for lang Tid siden bragt den fornødne Ligelighed tilveie. Kan en Arbejder substi-